

Comunitat Valenciana: estabilitat i projectes

per Josep Antoni Fluixà

Probablement, la característica principal de la producció literària infantil i juvenil a la Comunitat Valenciana durant l'últim any —del mes de juliol de 1998 al mes de juny de 1999— siga l'estabilitat, tant des d'un punt de vista editorial com des de la perspectiva estrictament literària dels autors més representatius del panorama actual. En conseqüència, continua vigent l'anàlisi efectuat durant el període anterior. La situació sociopolítica, per exemple, ha continuat sent la mateixa, i els canvis significatius provocats per les últimes eleccions autonòmiques, com és natural, no han pogut tenir cap efecte retroactiu, tot i que, a hores d'ara, ningú no s'espera tampoc de l'Administració pública una reorientació radical de la seua política cultural i lingüística. Per tant, la producció literària en valencià continua mantenint-se gràcies a l'esforç de la iniciativa privada de les editorials, a la voluntat dels escriptors i de les escriptores, i a l'irrenunciable compromís cívic de gran part del professorat, compromès amb la recuperació i normalització de la llengua dels valencians.

No obstant això, també s'observen símptomes esperançadors de progrés. Hi ha, d'una banda, un nucli d'autors clarament consolidats i, de l'altra, cada any s'afegeixen escriptors nous. Les editorials, en general, mantenen regularment la seua producció

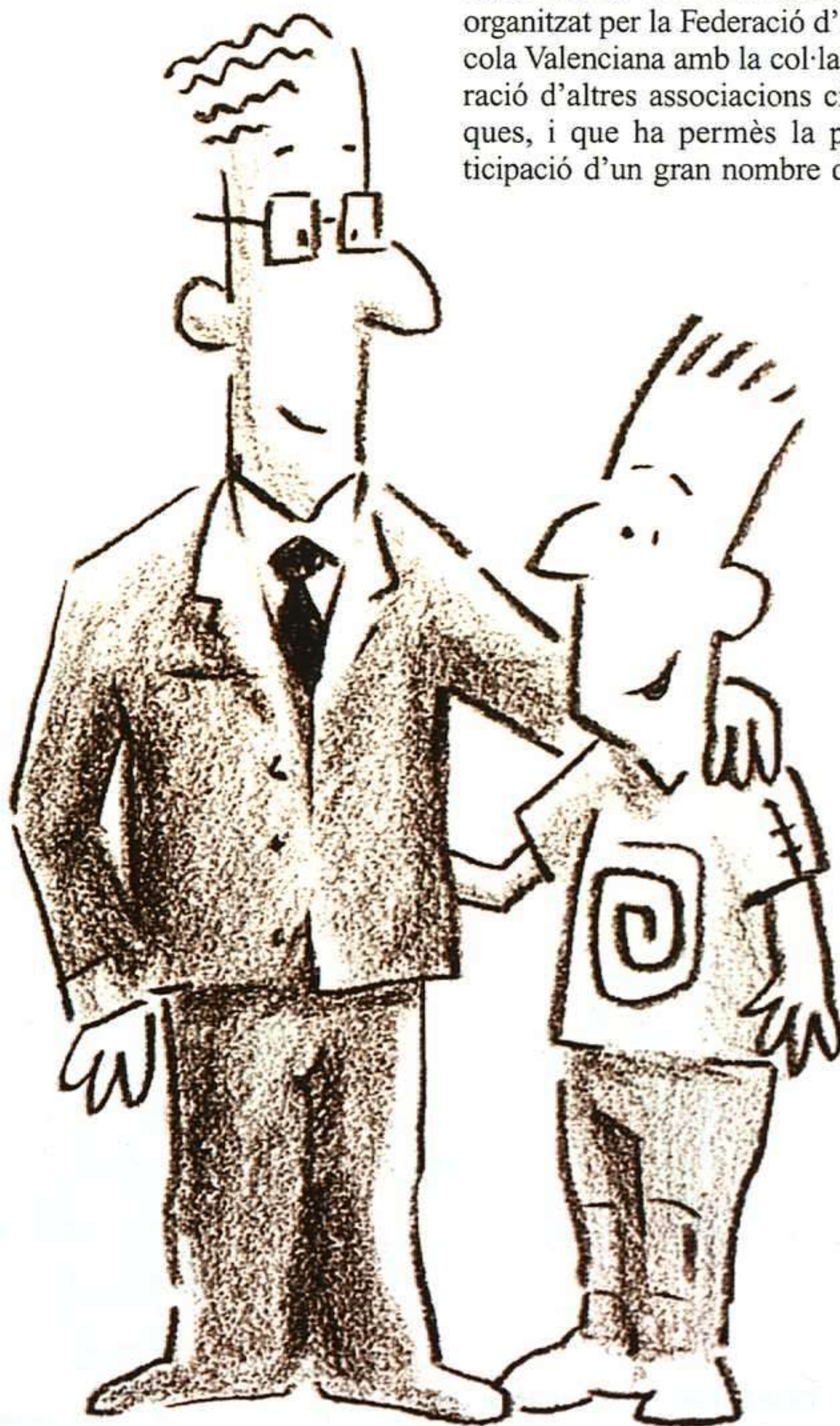
amb prudència perquè el mercat és reduït i hi ha molta competitivitat, però, alhora, continuen

apareixent noves propostes editorials i nous projectes. En aquest sentit, potser, hem de destacar la convocatòria del Premi Sambori organitzat per la Federació d'Escola Valenciana amb la col·laboració d'altres associacions cíviques, i que ha permès la participació d'un gran nombre d'a-

lumnes de Primària i de Secundària en un concurs creat per potenciar i estimular la creació literària en valencià entre els més joves.

Vitalitat editorial

I no deixa tampoc de ser admirable i digne de destacar la vitalitat d'un sector que, a pesar de les dificultats externes, continua donant-nos mostres, any rere any, de la seua capacitat de renovació. Durant el període analitzat, per exemple, l'Eixam Edicions, editorial dedicada anteriorment a l'edició de llibres per a adults, ha encetat una nova col·lecció infantil per als més menuts. Es tracta de *El Mosquit*, en la qual s'han publicat dos títols, *Refrans divertits* i *Travallengües 1*, dos llibres escrits amb lletra majúscula i amb il·lustracions a tot color de Vicent Sanfeliu. Uns recursos utilitzats també per la col·lecció Bressol de Lletres que ha publicat el conte *Somnis sense por*, de Diego Gómez, un llibre editat gràcies a la iniciativa d'una nova editorial, Edicions 96, que ha encetat alhora tres col·leccions més: l'anomenada Tallers i Jocs de Llengua, destinada a lectors del primer cicle de Primària, amb l'obra *Carla i el circ dels cacauets*, de M. Carmen Sáez; la col·lecció Salabret d'Històries, per a lectors de 8 anys en avant, amb el llibre de Vicent Marçà, *Sense perdre la calma*; i

XAAN, EXERCICI DE FILL NO GENS FÀCIL, EDICIONS 96, 1999.

la col·lecció Milanta Llibres, per a lectors joves de més de 12 anys, amb la narració *Exercir de fill. No gens fàcil*, de l'escriptora Antònia Martínez i Martínez. En aquest apartat, hem de ressenyar, potser, l'obra de M. Dolors Pellicer, *Un projecte entre mans*, publicada l'any 1998 per Colomar Editors, El Col·lectiu de Mestres de la Safor i l'Escola d'Estiu Marina-Safor, encara que no sé sap ben bé si es tracta de la publicació d'un únic llibre o si, pel contrari, s'inicia una nova col·lecció.

Però, a més d'aquestes tres noves propostes editorials, és també digne d'elogiar l'esforç que estan realitzant algunes empreses per mantenir-se presents en el panorama valencià de l'actual literatura infantil i juvenil. Aquest és el cas, evidentment, de les editorials menys consolidades en quant a quota de mercat, però que no renuncien a la seua aportació. L'Editorial Marfil, per exemple, ha publicat l'obra de Jordi Raül Verdú, *El barranc de l'infern*, en la col·lecció La Carrasca, i Edicions la Xara ha augmentat amb un nou volum, *Descobriments a Ares*, d'Adela Ruiz Sancho, la col·lecció El Dau. Precisament, aquesta última editorial ha convocat el Primer Premi de Narrativa Juvenil Valldigna per a autors novells en col·laboració amb la Fundació Bancaixa i els ajuntaments de la Valldigna, un premi que ha estat concedit a Martina Grau Peris per l'obra, *Un mocador blanc clapat de llunes roges*, encara inèdit.

D'altra banda, l'Editorial Aguacleara, que ha estat absent durant uns anys de la producció literària juvenil en valencià, ha redissenyat la seua col·lecció L'Aljub i ha reeditat les obres de Joaquim G. Caturla, *Rondalles del Baix Vinalopó* i *Rondalles de l'Alacantí*. Dins la mateixa col·lecció, i com a novetat estricta, ha publicat l'obra *Somnis, desitjos,*

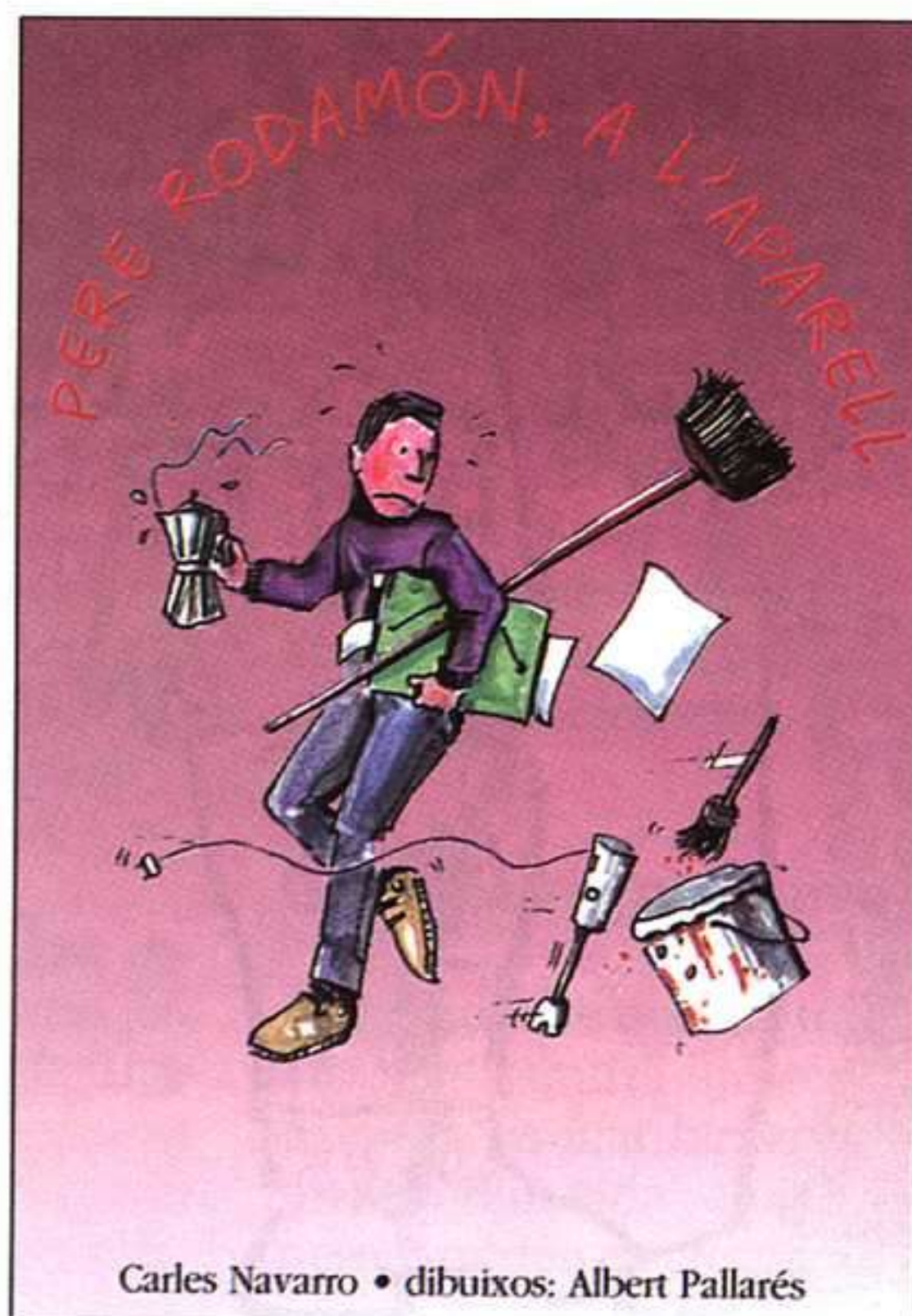
records..., un recull format pels relats guanyadors del XIV Premi El Gos i la Tortuga que organitza l'Ajuntament de Benidorm entre els estudiants valencians. Anteriorment ja, durant el primer semestre del 1998, Tabarca havia renovat també la seua oferta editorial, una oferta que ha mantingut amb la publicació de quatre nous títols, dos a la col·lecció Tabarca Juvenil, *Oasis de les donzelles*, de Josep Lluís Tàrrega, i la reedició de *Viatge a Illa Gran*, de Josep Millo, i dos més a la col·lecció Tabarca Narrativa, *El tigre de Tasmània*, de Vicente Muñoz Puelles, i *Els venjadors valencians*, de Jordi Querol. Finalment, és evident que, dins d'aquest grup d'editorials caracteritzades per la constància, cal incloure l'editorial Denes, que ha publicat les obres de Vicenta Ferrer, *Què serà?, què podrà ser?*, en dos volums a la col·lecció Les Nostres Tradicions i, a la de Biografies, les obres *Josep Serrano Simeón* i *Joaquín Maldonado Almenar*, il·lustrades totes per Pilarín Bayés. Tampoc no hauríem d'oblidar-nos de l'única aportació d'edició institucio-

nal que, afortunadament, es manté cada any: la de l'Institut Municipal de Cultura de Meliana. Gràcies a aquest, s'ha publicat l'obra guanyadora del VII Concurs de Narrativa Infantil Empar de Lanuza de 1998, *El regal més bonic*, de Cristófor Martí i Adell, amb dibuixos de Manolo Boix.

Afortunadament, la presència de les editorials estatals en el panorama de la literatura infantil i juvenil en valencià s'ha consolidat i totes les empreses han afegit, moderadament, nous títols a les sèries valencianes de les seues col·leccions més importants. Aquest fet, sens dubte, enriqueix l'oferta editorial i l'estabilitza. Edebé-Marjal, per exemple, ha editat tres llibres a la col·lecció Tucan i ha publicat un escriptor valencià, Josep Lluís Seguí, autor de la novel·la, *El laberint de l'home llop*, a la col·lecció Nómades, destinada al públic més jove. Anaya, per la seua banda, ha publicat a Sopa de Llibres les obres *Oscar i el lleó de Correus*, de Vicente Muñoz Puelles; *Ales de mosca per a Àngel*, de

Fina Casalderrey; i *Caputxeta Roja, Verda, Groga i Blava*, de Bruno Munari i Enrica Agostinelli, totes tres traduccions d'obres escrites originàriament en altres llengües. Aquesta és una pràctica utilitzada amb freqüència per les empreses estatals —potser per manca de textos originals d'autors valencians— i que ofereix als lectors la possibilitat de llegir en valencià obres tan importants com les que Bruño publica en la serie valenciana de la col·lecció Altamar: *Mumú*, de Hilda Perera; *Otto ha desaparegut*, de Manfred Limmroth; *El fantasma de Kilmory*, d'Alan C. McLean; *La gota de pluja*, d'Alfredo Gómez Cerdá, i *Tant se me'n dona!*, de Concha Blanco.

No obstant això, també seria convenient que aquestes editorials apostaren més per l'obra

Carles Navarro • dibuixos: Albert Pallarés

M. JOSÉ DEL AMO, EL MISTERI DEL QUADRE, ALFAGUARA/VORAMAR, 1998.

dels autors valencians, ja que l'ús reiterat del seu fons editorial —sovint sense una selecció adequada— tampoc no beneficia massa la literatura infantil i juvenil en valencià. En aquest sentit, és digna de ressaltar la política editorial de la sèrie valenciana de la col·lecció Ala Delta d'Edelvives. Les quatre obres que ha publicat són d'autors valencians: *Aventures a la cort del rei Punt*, de Ramon Guillem; *Carlota, a la banyera*, de Josep Maria Chordà; *Jeroniet*, de Paco Muñoz, i *Pepet el Geperut i Roc el Panxut*, de Llorenç Giménez i Lleonard Torres.

Dinamisme de les veteranes del sector

Però, sobretot, resulta evident —una vegada més— que la producció editorial valenciana de literatura infantil i juvenil se sustenta en les empreses editorials valencianes ja consolidades, i que ens sorprenen amb el seu dinamisme. Aquest és el cas, per exemple, d'Abril Edicions, la més recent de les editorials d'aquest grup, que ha reforçat la presència de la seua col·lecció A Colp de Pedal amb la publicació de quatre títols: *Anaclea, quina bicicleta!*, de Mercé Viana; *L'última papallona*, de Joan Pla; *El*

pergamí enigmàtic, de Jordi Raül Verdú, i *L'hereu dels tretze*, de Toni Cucarella.

També Edicions Voramar continua apostant fort per la seua col·lecció Alfaguara Infantil, una de les més encertades des d'un punt de vista literari, i ha editat, a més de dos llibres de Mercé Viana, quatre adaptacions d'obres clàssiques de la literatura juvenil universal —resumides i adaptades per a lectors més infantils—: *Robinson Crusoe*, de Daniel Defoe; *El llibre de la selva*, de Rudyard Kipling; *La volta al món en 80 dies*, de Jules Verne, i *L'illa del tresor*, de R.L. Stevenson.

Dins d'aquest grup d'empreses valencianes, les més veteranes —l'Editorial Tres i Quatre i Edicions del Bullent— són, sens dubte, dos exemples ben significatius de l'estabilitat editorial ressenyada. La primera, fidel a la seua línia adreçada a un públic més juvenil ha publicat en la col·lecció El Grill: *La platja de Falesà*, d'Stevenson; *Olga*, de Chiara Zocchi, i *Viatge a Winona*, d'Armand Company. A més, en la col·lecció Llibres

Clau —de títols clàssics acompanyats d'introducció i de propostes didàctiques— ha editat dues obres medievals: *Els almogàvers*, de Ramon Muntaner, a cura de Xavier Naval; i *L'ase d'or*, d'Apuleu, una versió realitzada per Salvador Vendrell i Rafael Matoses. La segona, Edicions del Bullent, ha reforçat també notablement la seua col·lecció juvenil Esplai, amb quatre nou títols, però no ha descurat tampoc les seues col·leccions més infantils. Precisament a Estrella de Mar veiem publicada *La princesa Pomèlia*, de Núria Pradas, obra guanyadora del Premi Carmesina de narrativa infantil 1998, un dels més importants, i que és convocat des de fa anys per aquesta editorial que també té el premi més veterà de la Comunitat Valenciana: l'Enric Valor de narrativa juvenil que guanyà, en l'última convocatòria, David Nel·lo amb l'obra *Peter Snyder*, editada a la col·lecció Esplai.

Però, indiscutiblement, les dues editorials capdavanteres en el camp de la literatura infantil i juvenil a la Comunitat Valenciana són Edicions Bromera i Tàndem Edicions. No debades, són les editorials que més títols editen a l'any i les que d'una forma més regular amplien totes i cadascuna de les seues col·lec-

MARIA CASAS, AVENTURES A LA CORT DEL REI PUNT, EDELVIVES, 1999.

Ediciones
Serres

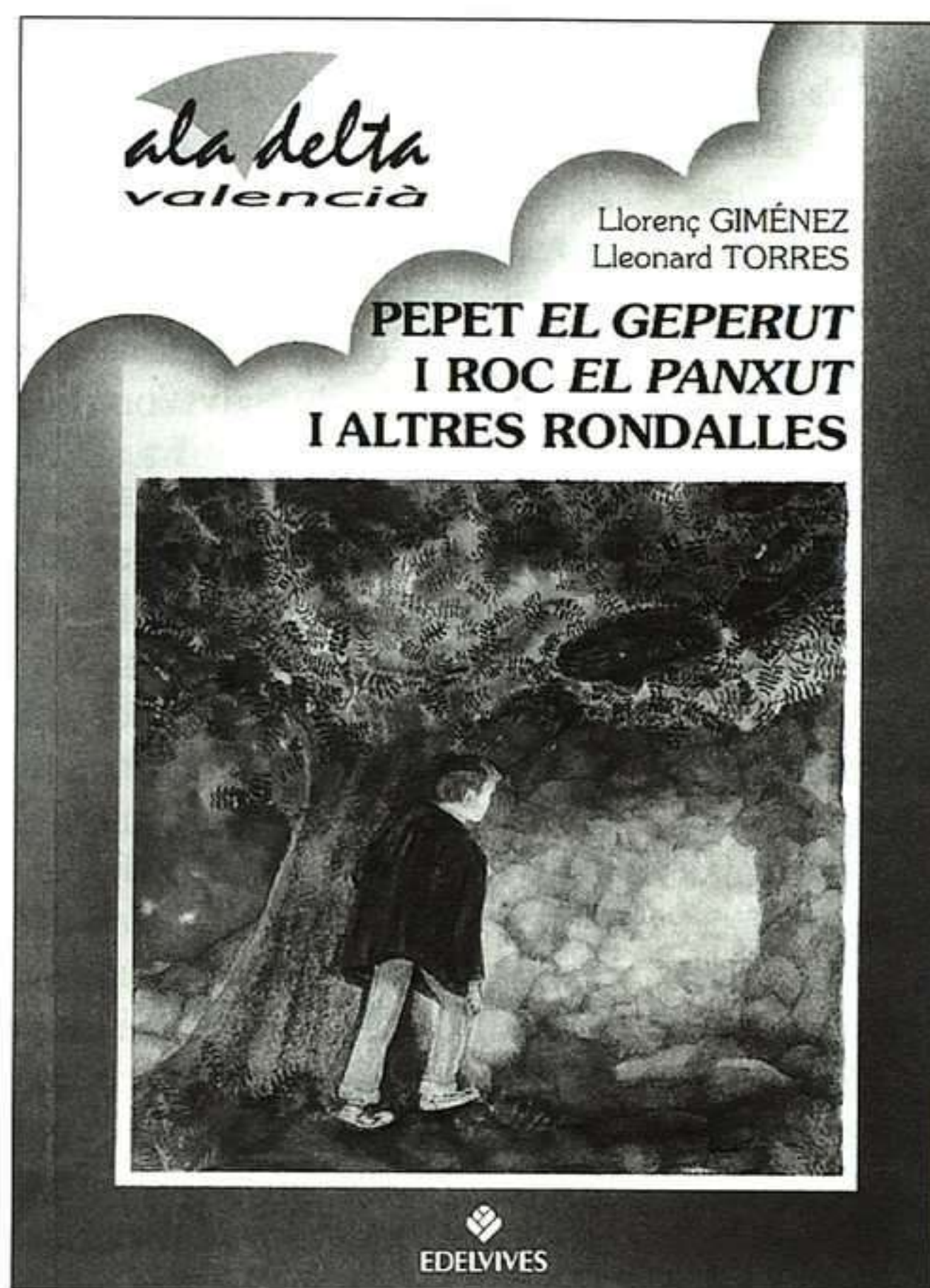
mucho
más que
literatura
infantil

Muntaner, 391
Tel. 93 414 57 46
Fax 93 414 65 81
08021 Barcelona
e-mail: ediciones.serres@vlc.servicom.es

cions. A El Micalet Galàctic de Bromera, per exemple, s'han publicat sis nous títols, al Micalet Teatre, tres, i a Espurna, sis més. D'Edicions Bromera, també, hem de ressaltar la publicació de l'obra *La princesa de Babilònia*, de Voltaire, en A la Lluna de València, perquè, amb aquest títol, la col·lecció ha arribat ja al número quaranta. I, a més a més, no podem oblidar la participació d'aquesta empresa en el projecte editorial de la col·lecció La Mar, una proposta en què participa també Tàndem Edicions i que, sota la marca comercial d'Editors Associats, agrupa diversos editors valencians, bascos, catalans, gallecs, asturians i aragonesos que s'han unit per aconseguir una major difusió de les seues obres. Per això, les obres de la La Mar es publiquen simultàniament en totes les llengües de l'Estat i van destinades als primers lectors amb il·lustracions a tot color. Concretament, durant el període analitzat, s'han publicat els llibres següents: *Sou els reis d'Orient?*, de Paco Abril; *El pirata naufragat*, de Josep Antoni Fluixà; *El berenar dels divendres*, de Patxi Zubizarreta; *Mila va a l'escola*, de Teresa Duran; *Paraules màgiques*, de Pablo Prestifilippo; i *L'home que va inventar una manera de caminar*, de Xabier P. Docampo.

Tàndem Edicions, per la seua banda, s'ha atrevit a publicar en solitari un àlbum precios per als lectors més menuts, *El bebé més gran del món*, escrit i il·lustrat per Carmela Mayor. També ha reeditat els últims números de la col·lecció La Rata Marieta, però transformant la lletra cursiva en majúscula. A més, a la col·lecció infantil La Bicicleta Grog li ha afegit tres títols, però, sobretot, durant aquest últim any, Tàndem ha fet un esforç per ampliar l'oferta de les seues col·leccions juvenils. A la Bicicleta Negra, per exemple, ha

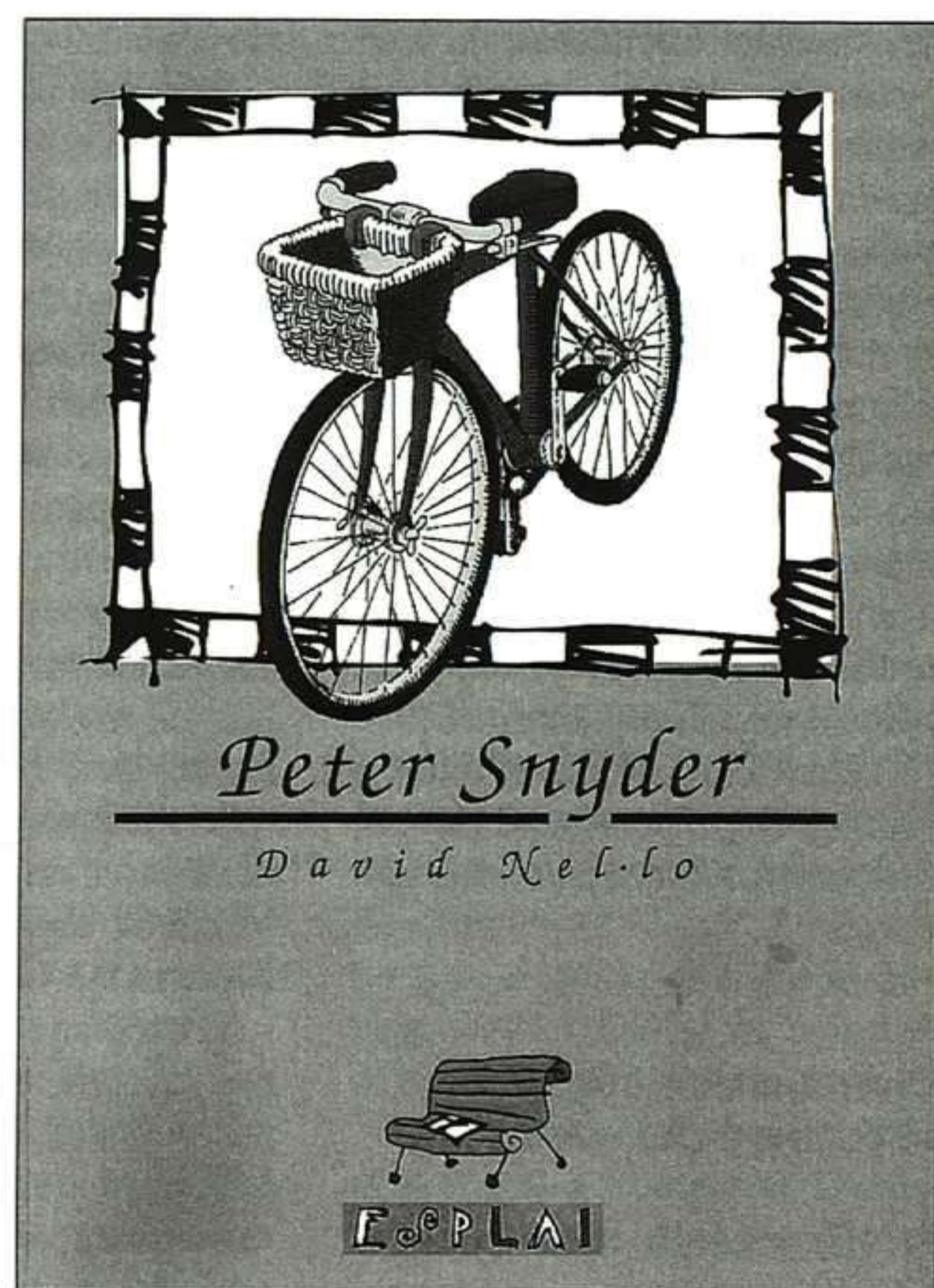
publicat *L'ànima del pescador i altres contes*, d'Oscar Wilde, i a la La Moto les obres següents: *El segon paradís*, de Joan Torró; *Quadern de viatges* de Josep M. Jordan; *Venjances*, de Manuel Talens; *Els ulls blaus i altres contes inquietants*, de Pilar Pedraza; i *Estimat Corto Maltés*, de Susana Fortes. Les tres últimes obres són una aposta personal de l'editora, Rosa Serrano, que pretén, amb la traducció al valencià d'obres d'autors importants de l'actual literatura en castellà, nascuts o residents a la nostra comunitat, encetar un pont de diàleg i d'acostament entre dues cultures que sovint semblen massa allunyades.

Aquesta iniciativa tampoc no és l'única d'una editorial que es mostra cada any més activa. En aquest sentit, hem de destacar la convocatòria del Premi Tomba-Tossals, organitzat conjuntament per Tàndem Edicions, l'Ajuntament de Castelló de la Plana i la Fundació Caixa Castelló-Bancaixa. Amb aquest premi es pre-

tén estimular la creació d'obres literàries il·lustrades. Potser, d'aquesta manera es començarà a atendre un gènere com el de l'àlbum infantil totalment desatés fins ara per les editorials valencianes. Cal, per tant, parlar també de dinamisme editorial, si es té en compte totes aquestes iniciatives que prompte donaran els seus fruits. Unes iniciatives a les quals s'ha d'afegir també la convocatòria del Premi Abril de narrativa per a joves, un guardó important de difusió estatal, i que ha estat organitzat conjuntament per d'Editors Associats i l'Àmbito Cultural del Corte Inglés.

Predomini de la narrativa juvenil

Des de la perspectiva dels autors literaris, hem de ressenyar, com ja hem dit en iniciar l'anàlisi del període, les mateixes característiques descrites respecte al panorama editorial. D'una banda, existeix l'estabi-

litat d'un grup d'escriptors i d'escriptores amb una obra ja sòlida al seu darrere i, de l'altra, la renovació constant dels autors novells que cada any publiquen les seues primeres obres. En quant a les tendències, hem de constatar que continua vigent la preferència per escriure de cara a un públic més juvenil, probablement perquè les editorials estimulen aquest tipus d'obres ja que generen majors perspectives de venda per la pràctica de l'obligatorietat d'unes lectures determinades que necessàriament han de ser assumides pels alumnes dels instituts de Secundària i Batxillerat. En aquest sentit, no ens ha d'estranyar que la majoria dels autors inèdits publiquen obres narratives de caràcter juvenil. Ja hem vist com a la col·lecció La Moto era editada la primera novel·la de Joan Torró, *El segon paradís*, una obra que barreja distints gèneres com el de la ciència ficció o la novel·la de viatges, i que narra les aventures d'un paleontòleg.

A la col·lecció Esplai d'Edi-

cions del Bullent s'han estrenat dos autors joves: Maurici Belmonte, amb l'obra *Guadà*, que recrea el món oblidat i perdut d'una ciutat que viu en equilibri amb l'entorn natural, i Santi Baró, amb *Joc de dames*, on es descriu l'enfrontament d'una jove contra una societat que no ha apres a ser tolerant. També han publicat la seua primera obra Armand Company i Tobies Grimaltos. El primer ho ha fet a Tres i Quatre amb l'obra *Viatge a Winona*, una narració actual sobre els problemes que ocasiona en la psicologia dels adolescents l'admiració desmesurada envers una superestrella de Hollywood. El segon, ha escrit una de les obres, potser, més interessants del període, *El joc de pensar*, una obra que pretén incitar al debat i iniciar un diàleg sobre els temes més importants de la filosofia. No debades, el seu autor, Tobies Grimaltos, és professor titular d'aquesta assignatura a la Universitat de València.

Per contra, els escriptors que s'han donat a conèixer amb una obra infantil són menys. Ja hem esmentat a Diego Gómez en ressenyar les obres d'Edicions 96. A aquest autor hauríem d'afegir els noms de Josep M. Jordà, autor de l'interessant llibre de contes titulat *Carlota, a la banyera!*, publicat a Edelvives, Carles Navarro, autor de *Pere Rodamón, a l'aparell*, editat a La Bicicleta Grogga de Tàndem, i J.F. Renau, que relata la vida d'un cercador d'or a l'Oest americà a la seua obra titulada *Una immensa vaca*, publicada a Tucan (Edebé-Marjal). Per sort, entre els escriptors amb una obra ja consolidada trobem un conreu major de literatura infantil. Vicent Marçà, per exemple, a més de publicar *Sense perdre la calma* a Edicions 96, té un llibre molt divertit a la La Bicicleta Grogga, *La bruixeta Sensedents té un accident*.

També Mercè Viana, una vegada més, s'ha mostrat bastant

activa amb la publicació de tres obres: una, ja esmentada, a la col·lecció A Colp de Pedal d'Abril Edicions, *Anaclea, quina bicicleta!*, i dues a Voramar, *La desaparició de l'u* i *El misteri del quadre*, que la confirmen com una de les escriptores valencianes més prolífiques i destacades de l'actualitat.

També des d'un punt de vista qualitatiu, s'han de destacar les dues obres de M. Jesús Bolta aparegudes durant aquest darrer període, *El meu regne per un llit!* (Tucan), i *Qui t'ha dit que el món era blanc?* (El Micalet Galàctic), amb la qual va guanyar el Premi de narrativa infantil Vicent Silvestre. Amb aquestes dues obres, l'autora demostra que és un dels autors de literatu-

ra infantil i juvenil de la Comunitat Valenciana que millor domina la llengua en què escriu. El seu estil literari és, sens dubte, un dels més acurats. Com també ho és el d'Enric Lluch, un autor bastant conegut per les seues obres plenes d'humor que, no obstant això, *Pometa dolça* (El Micalet Galàctic) és una obra poètica i rica en sentiments, amb uns registres temàtics i estilístics nous que converteixen aquesta narració, probablement, en un dels seus millors llibres.

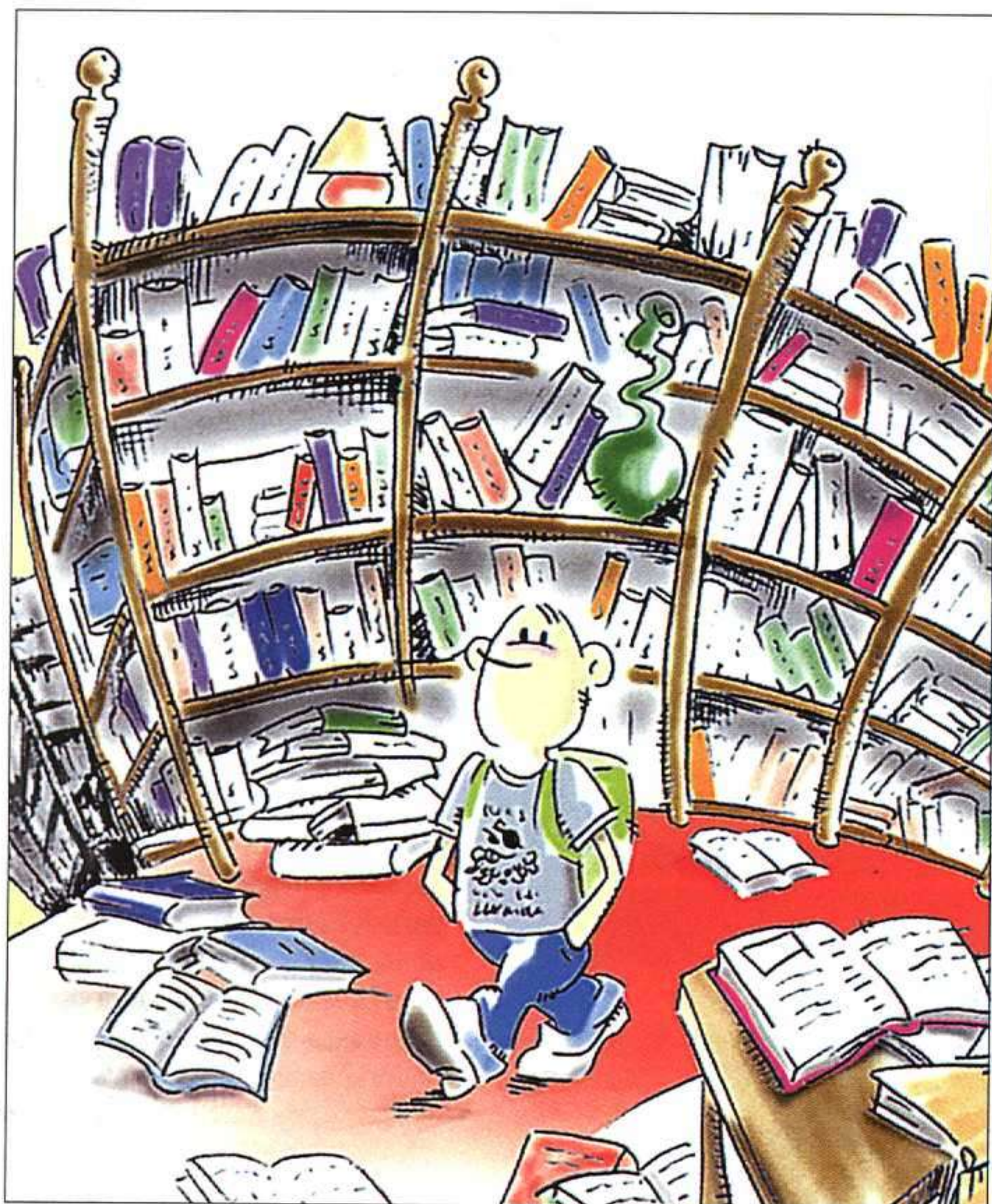
Una altra obra digna de destacar en aquest apartat dedicat a les obres infantils d'autors coneguts és *Ara sí que t'has refredat!* (Cavallet de Mar d'Edicions del Bullent), de Pasqual Alapont, destinada als lectors més me-

nuts. Finalment, hem de tenir en compte les obres ja citades en referir-nos al món editorial, dels autors següents: Ramon Guille, M. Dolors Pellicer, Cristófor Martí i Adell, Paco Muñoz, Toni Cucarella, Jordi Raül Verdú, Llorenç Giménez i Leonard Torres. Com es pot comprovar, entre tots formen un grup bastant sòlid d'autors que asseguren una bona continuïtat a la literatura infantil valenciana.

Respecte a la narrativa juvenil, entre els autors més veterans, hem de fer referència, indiscutiblement, a l'obra de Joan Pla que, a més de publicar en Abril Edicions la narració titulada *L'última papallona*, ens ha ofert una de les novel·les més esperada pels lectors joves, *Només la mar ens parlarà d'amor*, segona part del best-seller, *Mor una vida es trenca un amor*. Quasi vint anys després de la primera edició d'aquesta darrera novel·la, la història es repeteix: el jove Sergi,

INÉS LUZ GONZÁLEZ, POMETA DOIÇA, BROMERA, 1999.

XAAN, SENSE PERDRE LA CALMA, EDICIONS 96, 1999.

ROBERT AMORAGA, L'HEREU DELS TRETZE, ABRIL, 1999.

fill de Maria i de Sergi —els protagonistes de la primera novel·la de Joan Pla— i Laura, la filla d'un ric industrial, s'enamoren, però els pares de la xica fan tot el possible per separar-los. D'aquesta manera, s'inicia una apassionant història que té per context una època molt més actual i, aparentment, més tolerant. Amb *Només la mar ens parlarà d'amor* (L'Espurna, d'Edicions Bromera), Joan Pla guanyà el Premi Bancaixa de narrativa juvenil.

Altres autors de narracions juvenils dignes de destacar són, sens dubte, Jesús Cortés, amb *La mansió del terror* (El Micalet Galàctic), i Jordi Querol, autor de la novel·la històrica *Els venjadors valencians*, publicada a Tabarca. A la col·lecció Esplai d'Edicions del Bu-

llent podem trobar també una interessant reedició: l'obra d'Emili Piera, *L'any de la invasió*. A aquests autors, cal afegir, com és lògic, els ja citats a la descripció del panorama editorial —Josep Lluís Tàrraga, Josep Millo i Josep Lluís Seguí—, a més de dos autors de gran prestigi que han publicat les seues obres a Catalunya, dins la col·lecció Columna Jove: es tracta d'Isabel-Clara Simó i de Ferran Torrent. La primera ens ofereix una peça de gran agilitat narrativa, *De nom, Emili*, on planteja, d'una manera realista i sense sentimentalismes, problemes i temes que afecten també a la infància, com, per exemple, el de la mort. El segon, en companyia de Xavier Moret, ha escrit *Semental, estimat Butxana*, una

història entretinguda que, sens dubte, no defraudarà els seus lectors més fidels.

Finalment, no podem acabar aquest apartat dels autors sense fer referència a una sèrie d'escriptors catalans que durant aquest període han publicat alguna de les seues obres en una editorial valenciana. Es el cas de Glòria Llobet, una interessant autora habitual d'Edicions Bromera que ha publicat a la col·lecció L'Espurna la novel·la juvenil, *Pensaré en tu*. També en aquesta mateixa col·lecció ha reeditat Mercè Company el seu llibre *La presència*, una extraordinària narració sobre l'existència de fantasmes en un pis, i David Duran ha vist publicada la seua segona novel·la, *Generació Z*, una obra de ciència-ficció magníficament

relatada per captar l'interès del lector.

Les traduccions

En quant a les traduccions, hem de fer constar que el seu nombre ha augmentat, gràcies, sobretot, a la intervenció de les editorials estatals que, com ja hem dit, sovint adapten al valencià obres del seu fons per a publicar-les en la sèrie valenciana de les seues col·leccions. No obstant això, la resta de les editorials també utilitzen el recurs de la traducció per a ampliar el seu catàleg. Edicions Bromera, dins El Micalet Galàctic, ha tornat a publicar dues obres més de l'escriptor canadenc Eric Wilson, *Els vampirs d'Ottawa* i *Te-*

rror a Winnipeg. La mateixa editorial, a la col·lecció L'Espurna, ha publicat una interessant traducció de l'escriptora de fantasia i ciència-ficció, Ursula K. Le Guin, titulada *El món de Rocannon*. Digna de destacar és també la traducció de l'obra de l'escriptor basc Xabier Mendigueren, *Que no puc inventar contes?* (La Bicicleta Groga, de Tàndem). Naturalment, a aquestes obres hem d'afegir les ja citades de Chiara Zocchi, Stevenson, Oscar Wilde, Voltaire, vicente Muñoz Puelles, Pilar Pedraza, Alan C. McLean, Manuel Talens, etc.

Els altres gèneres no narratius

És evident que les traduccions

ofereixen una mostra indiscutible de normalització en una literatura demogràficament reduïda com la valenciana, però també és cert que aquesta normalització no és mai efectiva si no se normalitza, al mateix temps, la producció dels diversos gèneres literaris. En aquest sentit, durant els últims anys, ens hem de felicitar ja que, d'una manera regular, es publiquen obres infantils i juvenils no narratives. Gràcies, sobretot, a la col·lecció Micalet Teatre han publicat tres noves obres: *Joan, el Cendrós*, de Carles Alberola i Roberto García, editada amb la col·laboració institucional de la Sala Escalante que depèn de la Diputació Provincial de València; *Pinotxo. Història d'un titella que volia ser xiquet*, de Vicent Vila; i *La princesa Neus i la Cuca Fera*, de

Josep Ballester, obra guanyadora del primer Premi de teatre infantil Xaro Vidal, Ciutat de Carcaixent.

S'ha de ressenyar, lògicament, la publicació del llibre de poemes infantils *Quines bèsties!* (El Micalet Galàctic), un divertit bestiari que va rebre el Premi Samaruc dels bibliotecaris valencians al millor llibre de literatura infantil publicat durant l'any 1998. Com també, les obres ja citades de Vicenta Ferrer, entestada en donar a conèixer als lectors més joves la biografia d'alguns dels homes més importants de la història valenciana.

Finalment, no podem acabar aquest recorregut pel panorama literari infantil i juvenil valencià de l'últim any sense fer referència a l'obra *Quadern de viatges*, de Josep M. Jordan, pu-

blicada per Tàndem Edicions. Es tracta d'un dietari a partir del qual l'autor pretén donar a conèixer uns coneixements econòmics i culturals dels problemes que té plantejats actualment Europa i dels reptes que ens tocarà afrontar en el segle XXI, des d'una perspectiva crítica i solidària que incita a la reflexió del lector. Una reflexió necessària en tots els àmbits, i que lectures com la d'aquest llibre ajuden a fomentar. La literatura escrita per a infants i per a joves no sols ha de pretendre entretenir, sinó també educar i preparar els lectors per a afrontar el problema dels futurs. Un futur que, almenys literàriament, està assegurat a la Comunitat Valenciana, gràcies a l'estabilitat realista dels esforços i al dinamisme de les voluntats irrenunciabls. ■

¿YA NO SABES QUÉ HACER
PARA QUE LEAN?